

Dosarul nr.1ra-87/2023
1-21153238-01-1ra-19012023

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 august 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Eremciuc Ghenadie, Daguța Sergiu,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Russu Alexandr în numele inculpatului Goncear Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Goncear Alexandru Xxxx, născut la xxxx, originar din Xxxx, domiciliat în Xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.10.2021 – 26.07.2022;

Instanța de apel: 17.08.2022 – 29.11.2022;

Instanța de recurs: 19.01.2023 – 30.08.2023.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 26 iulie 2022, cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, a fost încetat procesul penal în privința lui Goncear Alexandru învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.155 alin.(1) Cod penal și liberat de răspundere penală, în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021, cu privire la amnistie.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată și s-a încasat de la Goncear Alexandru în beneficiul lui Doga Stanislav prejudiciul moral în sumă de 10000 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 2100 lei, în rest, a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Goncear Alexandru în contul statului cheltuielile judiciare în mărime de 1160 lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Goncear Alexandru la 18 mai 2018, în jurul orei 22⁴⁰, în timp ce se afla în apartamentul nr.xxx, din str. Xxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică, având scopul amenințării cu moartea și cu vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând conștient survenirea acestora, în rezultatul conflictului iscat cu Doga Stanislav, l-a amenințat cu omor și răfuială fizică, acțiuni percepute ca reale,

serioase pentru partea vătămată, prezentând suficiente temeiuri că se vor realiza într-un viitor apropiat.

Ulterior, în continuarea intenției sale, i-a aplicat lui Doga Stanislav o lovitură cu cuțitul în regiunea corpului, cauzându-i potrivit raportului de expertiză medico-legală cu nr.201802D1148 din 26.06.2018, plagă tăiată înțepată nepenetrată la nivelul flancului lateral stîng al abdomenului, care se califică ca vătămare corporală ușoară.

Acțiunile inculpatului Goncear Alexandru au fost încadrate de prima instanță în baza art.155 Cod penal, adică amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Goncear Alexandru să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.155 Cod penal la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar potrivit art.90 alin.(1) Cod penal, a suspenda executarea pedepsei pe un termen de probațiune de 3 ani. Totodată, conform art. 90 alin. (6) Cod penal, a obliga inculpatul Goncear Alexandru, să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent;- să urmeze un tratament în caz de alcoolism, narcomanie, toxicomanie sau de boală venerică; - să participe la un program special de tratament sau de consiliere în vederea reducerii comportamentului violent; - să presteze 120 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

În argumentarea apelului a indicat că vinovăția inculpatului se confirmă prin totalitatea probelor acumulate în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședința de judecată, însă instanța de judecată la aprecierea tuturor circumstanțelor cauzei nu a ținut cont de prevederile art.385 Cod de procedură penală, astfel la pronunțarea sentinței nu a stabilit pedeapsa în privința inculpatului, tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa, fapt care este contrar prevederilor art. 389 și 364¹ Cod de procedură penală.

Prin urmare, instanța de fond urma să țină cont de prevederile art.389 alin.(4) pct.2) Cod de procedură penală și să pronunțe o sentință de condamnare cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul aplicării amnistiei potrivit art.107 Cod penal. Or, prevederile art.107 Cod penal, stabilește expres faptul că amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei”, astfel pe caz urmînd a fi constată vinovăția persoanei în comiterea faptei incriminate cu absolvirea de la executarea pedepsei, fapt care nu este posibil în cazul încetării procesului penal.

Legea nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prevede doar absolvirea de pedeapsă penală a inculpatului, nu și respingerea pretențiilor materiale ale victimei față de inculpat, confiscarea sau distrugrea obiectelor infracțiunii.

În asemenea circumstanțe, doar art. 389 din Codul de procedură penală, reprezintă unica normă procesuală care permite a recunoaște persoana culpabilă de comiterea infracțiunii (art. 285 alin. (2), 275 pct. 4) Cod de procedură penală), iar adoptarea unei sentințe de încetare a procesului penal este contrară situației prevăzute la art 8 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX- de la proclamarea independenței Republicii Moldova, care prevede posibilitatea absolvirii inculpatului de la executarea pedepsei principale, însă nu și a pedepsei secundare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022, a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care.

Goncear Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 155 Cod penal la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani.

În temeiul art. 2 a Legii nr. 243 din data de 24 decembrie 2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, Goncear Alexandru a fost liberat de pedeapsa penală.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a stabilit starea de fapt și de drept, probele au fost apreciate în modul corespunzător, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art.155 Cod penal.

Totodată, instanța de apel a reținut că, conform prevederilor art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod procedură penală, sentința de condamnare se adoptă, cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 din Codul penal și în cazurile prevăzute în art.89 alin.(2), lit. a), b), c), e), f) și g) Cod penal.

Conform art.1 alin. (1) și alin. (2) al Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind Amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2–5, 7, 8. Aplicarea amnistiei față de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor și ai Inspectoratului Național de Probațiune. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției și activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției.

Potrivit art. 2 al aceleași legi, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr. 985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. Procesul penal în privința infracțiunilor ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite până la adoptarea prezentei legi de persoane care, la data comiterii infracțiunii, nu atinseseră vârsta de 18 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la faza de judecare a cauzei. Încetarea procesului penal conform alin. (1) și (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate. În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin. (1)-(3) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art. 1 și nu cade sub incidența art. 6.

Totodată, art. 6 al Legii nominalizate stipulează categoria persoanelor în privința cărora nu se aplică amnistia.

Astfel, instanța de apel constatând faptul că, inculpatul anterior a comis infracțiuni, executând în totalitate pedeapsa, a concluzionat că inculpatul Goncear A. poate fi eliberat de pedeapsa stabilită pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, întrunind toate condițiile pentru aplicarea Legii nr.243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în privința lui Goncear A. și al elibera de pedeapsa stabilită pe motivul intervenirii actului de amnistie.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Russu Alexandr în numele inculpatului Goncear Alexandru, care invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct.4), 6), 10), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a stabilit inculpatului o pedeapsă prea aspră sub formă de închisoare, fără a ține cont de circumstanțele atenuante pe caz, că inculpatul a conștientizat acțiunile sale, a recunoscut integral vina, s-a căit sincer în cele comise, are un loc permanent de trai și a contribuit activ la descoperirea infracțiunii. Prin urmare, decizia instanței de apel este ilegală, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Totodată, nu s-a luat în considerație că norma art. 155 Cod penal prevede în calitate de pedeapsă penală inclusiv munca neremunerată în folosul comunității, pe care inculpatul Goncear A. este de acord să o execute integral, fapt ce va aduce beneficii societății prin munca prestată de inculpat, precum și va fi atins scopul pedepsei penale.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de

către avocat, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 din Codul de procedură penală.

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Drept temei pentru declararea recursului ordinar, avocatul Russu A. în numele inculpatului a invocat prevederile art. 427 alin.(1) pct. 4), 6), 10) și 12) Cod de procedură penală, însă critică soluția instanței de apel doar în latura pedepsei, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Astfel, în textul recursului ordinar, se invocă admiterea erorii de fapt care potrivit recurentului a afectat soluția instanței de apel, în sensul dat Colegiul penal reiterează că în conformitate cu art. 6 pct.11¹⁾ din Codul de procedură penală, eroare gravă de fapt, reprezintă stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Colegiul penal în urma cercetării materialelor cauzei constată că temeiul nominalizat nu și-a găsit confirmarea, dat fiind faptul că prin hotărârea adoptată instanța de apel s-a pronunțat suficient de argumentat asupra tuturor motivelor esențiale cu referire la dezacordul privind soluția primei instanțe în partea adoptării sentinței de condamnare și individualizării pedepsei stabilite, invocate în apelul declarat de procuror, întemeindu-și soluția în baza circumstanțelor particulare cauzei, raportate la conținutul sentinței primei instanțe și prevederile legale aplicabile în prezenta speță.

Astfel, avocatul Russu A. este de acord cu starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, criticând decizia instanței de apel doar în partea stabilirii pedepsei, pe care o consideră prea aspră în coraport cu circumstanțele cauzei, solicitând pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Raportând însă argumentul invocat la circumstanțele speței, Colegiul penal relevă, că acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilită

presupusa eroare de drept invocată de recurent.

În acest sens, Colegiul penal conchide că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția, instanța just constatând că în privința inculpatului Goncear Alexandru, sunt aplicabile prevederile Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Colegiul penal reține că, instanța de apel corect a casat sentința primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în corespundere cu prevederile art. 389 alin. (4) pct. 2), 395 Cod de procedură penală, prin care Goncear Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal și liberat de la executarea pedepsei în baza Legii nr. 243 din 24.12.2021, cu privire la amnistie.

Analizând decizia contestată (f.d. 211-221, vol.I) în raport cu argumentele recursului, Colegiul penal atestă că instanța de apel prin motivarea sa a examinat suficient de clar chestiunile esențiale legate de sentința de condamnare și individualizarea pedepsei aplicate inculpatului Goncear Alexandru, în privința cărora în apelul declarat și-au manifestat dezacordul procurorul, instanța de apel evaluând și analizând detaliat circumstanțele individuale speței, gravitatea infracțiunii, circumstanțele de comitere a infracțiunii, și particularitățile personalității inculpatului Goncear Alexandru în coraport cu prevederile legale din art. art. 7, 61 75 - 78 Cod penal, fără a comite în acest sens careva erori ce ar afecta soluția instanței de apel în privința fondului apelului.

Totodată, ce ține de argumentele recurentului precum că, în privința inculpatului urmează a fi aplicată o pedeapsă mai blândă și anume munca neremunerată în folosul comunității, Colegiul penal consideră că sunt neîntemeiate, or din conținutul deciziei instanței de apel rezultă clar că inculpatul Goncear Alexandru și-a manifestat acordul scris privind aplicarea în privința sa a actului amnistiei, infracțiunea incriminată acestuia a fost comisă până la adoptarea Legii nr. 243 din 24.12.2021 și nu a constatat careva impedimente de aplicare a acesteia, iar în temeiul art. 389 alin.(4) pct.2), 395 Cod de procedură penală, a dispus *liberarea inculpatului Goncear Alexandru, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal de la executarea pedepsei* în legătură cu aplicarea Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia. Mai mult, solicitările recurentului în acest sens conduc la înrăutățirea situației inculpatului.

În acest sens, se atestă că instanța de apel nu a comis vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea și corectitudinea deciziei contestate, în speță nefiind incident temeiul de recurs menționat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele

relevante contestate și în prezentul recurs ordinar, nu se identifică, or, instanța de apel s-a expus în decizia sa, detaliat și argumentat asupra chestiunilor esențiale ce țin de individualizarea pedepsei, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorii de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece decizia adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursul declarat urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Russu Alexandr în numele inculpatului Goncear Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui *Goncear Alexandru Xxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 14 septembrie 2023.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu